

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 66016740, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

Dundagas novada domes ārkārtas sēdes ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru PROTOKOLS

Sēde norit attālināti *MS Teams*
2021. gada 21. aprīlī

Sēde sasaukta plkst. 14.00
Sēde atklāta plkst. 14.00

Sēdē piedalās:

Dundagas novada domes 5 deputāti: Aldis Felts, Gunārs Kristiņš, Regīna Rūmniece, Zane Tālberga, Jānis Mauriņš.

Pašvaldības administrācijas darbinieki: kancelejas vadītāja Sandra Kokoreviča, juriskonsulta p. i. Jānis Kāršenieks.

Preses pārstāvji un iedzīvotāji: Aiga Naudiņa (Talsu vēstis), Daiga Kļanska (LETA), Aldis Pinkens, Andra Grīvāne, Dace Čodera, Gunta Abaja.

VARAM pārstāvji: Artūrs Toms Plešs, Laila Spaliņa, Mārtiņš Grinbergs, Agnese Vārpiņa, Ilze Oša, Viesturs Razumovskis, Ludmila Zaharova, Sabīna Liepa, Aigars Cibuļskis.

Ārkārtas domes sēdi, pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 5. panta piekto daļu sasauc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs

Sēdi vada: vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs

Protokolē: VARAM Pašvaldību departamenta vecākais eksperts Aigars Cibuļskis

Tiek veikts sēdes video/audio ieraksts.

Darba kārtībā: Par Dundagas novada domes priekšsēdētāja un viņa vietnieka ievēlēšanu.

Ministrs: Lūdzu pašvaldībai sniegt informāciju par Dundagas novada domes ārkārtas sēdē plkst. 12:00 pieņemto lēmumu saistībā ar četrus deputātu pilnvaru nolikšanu.

Pašvaldības Kancelejas vadītāja Sandra Kokoreviča: Dundagas novada domes ārkārtas sēdē plkst. 12:00 tika izskatīti četrus deputātu iesniegumi par pilnvaru nolikšanu pirms termiņa. Pieņemts lēmums par četrus deputātu pilnvaru izbeigšanu pirms termiņa.

Ministrs: Norāda, ka tiks veikts ārkārtas sēdes video ieraksts un sēde ir publiska.

Sēde sasaukta VARAM pārraudzības funkcijas ietvaros, lai aicinātu nodrošināt domes rīcībbspēju, ievēlot domes priekšsēdētāju. Svarīgi ir norādīt, ka šī nav ārkārtas sēde likuma „Par

pašvaldībām” 28. panta izpratnē, bet tā ir sasaukta, jo VARAM konstatējusi, ka dome nevar pilnvērtīgi darboties un pildīt domes funkcijas.

Diemžēl kopš 2021. gada 28. janvāra, kad izbeidzās Dundagas novada domes priekšsēdētāja Alda Felta un viņa vietnieka Jāņa Mauriņa pilnvaras, nav darīts pietiekami, lai Dundagas dome turpinātu pilnvērtīgu darbu un risinātu ne vien ikdienas darbā nepieciešamus jautājumus, bet būtu spējīga arī pilntiesīgi pārstāvēt novada iedzīvotāju intereses jaunveidojamā Talsu novada attīstības dokumentu un struktūras projekta izstrādē un būtu spējīga kaut pienācīgi izvērtēt iespējas un vajadzības pieteikties tiem atbalsta instrumentiem, kas šogad pašvaldībām ir plaši pieejami vietējo vajadzību risināšanai un ko nodrošina VARAM. Domāju, esam vienisprātis, ka Covid-19 krīzes apstākļos iedzīvotājiem kvalitatīvs un uzticams domes darbs ir īpaši svarīgs. Tādēļ VARAM no 2021. gada 28. janvāra un arī iepriekš ir ne vien sekojusi līdzī notikumu attīstībai, vai drīzāk, neizdarībai, bet vairākkārt uzraudzības ietvaros Dundagas domei ir rakstveidā atgādinājusi gan no likuma “Par pašvaldībām” izrietošos deputātu pienākumus, gan arī brīdinājusi par sekām, kas iestāsies, ja deputāti savus pienākumus nepildīs. Atgādināšu, ka VARAM pie domes vērsusies šā gada 24. februārī, 23. martā un 1. aprīlī. Vēlos uzsvērt vienu būtisku lietu, ka demokrātiskā, tiesiskā valstī valdības un pašvaldību attiecības ir veidojamas dialoga formā, ievērojot labas ticības principu un savstarpējo cieņu, lai nodrošinātu efektīvu valsts pārvaldību un resursu izmantošanu.

VARAM līdz šim nav liegusi padomu, vienmēr bijusi atvērta gan padoma, gan metodiska atbalsta sniegšanai, kur tas pašvaldības pārstāvjiem bijis nepieciešams, taču, apzinoties un redzot šo situāciju, konstatējams, ka rezultāta joprojām nav.

Es neuzskaitīšu visu notikumu hronoloģiju pašvaldībā, jo visiem iesaistītajiem tas ir skaidri zināms, taču atgādināšu, ka kopš 28. marta, kas ir galējais termiņš, kad Jums, dārgie Dundagas novada domes deputāti, bija iespēja vienoties par jauno domes politisko vadību, ir notikušas trīs domes ārkārtas sēdes. Nevienā no tām netika iekļauts jautājums par domes priekšsēdētāja ievēlēšanu. Turklāt dome nav sniegusi atbildi uz ministrijas 1. aprīļa vēstuli, ar kuru ministrija atkārtoti aicināja Dundagas novada domi nekavējoties lemt par Dundagas novada domes priekšsēdētāja ievēlēšanu.

Vēlos vērst uzmanību uz faktu, ka deputāta galvenais uzdevums ir vietējo iedzīvotāju interešu pilnvērtīga pārstāvēšana un, kas ir ne mazāk svarīgi, aizstāvēšana. Jūs, kolēģi, esat tie, kam novada iedzīvotāji 2017. gadā, sagaidot atbilstošu rīcību, uzticējuši vadības grožus, lai vietējās kopienas vārdā rūpētos par pašvaldības attīstību un rūpētos par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem un to kvalitāti. Un sekas šim demaršam, kas vairākus mēnešus aizēnojis domes darbu, izjūt nevis ierēdņi Rīgā, bet jūsu pašu kaimiņi un līdzcilvēki, kas dzīvo Dundagas novadā. Laikā, kad daļa darba ņēmēju un uzņēmēju ir spiesti atrasties dīkstāvē globālas pandēmijas dēļ, domes izvēle salikt rokas klēpī un gaidīt vēlēšanas 5. jūnijā un jauno dzīvi Talsu novadā ir absolūti nepieņemami. Kamēr blakusesošie novadi iegulda laiku, enerģiju, domas, idejas un resursus savā attīstībā, Dundagas novada attīstība un arī rūpes par iedzīvotājiem ir uz pauzes.

Es aicinu jūs cienīt vietējo iedzīvotāju sniegto uzticību un nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2021. gada 26. aprīlim lemt par domes priekšsēdētāja un priekšsēdētājā vietnieka ievēlēšanu.

Es esmu vērst uz dialogu. Šo sēdi esmu sasaucis arī tādēļ, lai, ievērojot pašvaldības principu, uzklausītu Jūs, dārgie deputāti, par iemesliem un pamatojumu likumā noteikto pienākumu neizpildei, lai savu turpmāko rīcību balstītu gan uz manis vadītās VARAM rīcībā esošajiem faktiem, gan izvērtējot jūsu sniegto pamatojumu. Tādēļ tagad dodu vārdu jums izteikties.

Vēlreiz vēlos uzsvērt, ja līdz 2021. gada 26. aprīlim Dundagas novada dome nebūs lēmusi par domes priekšsēdētāja un viņa vietnieka ievēlēšanu, VARAM pilnā mērā izmatos savas tiesības un uz Saeimu virzīs likumprojektu par domes atlaišanu.

Debates.

Regīna Rūmniece: Informējam, ka ar 2021. gada 1. aprīļa vēstules saturu ir iepazīstināti visi domes deputāti. Domes sastāvā līdz 2021. gada 20. aprīlim bija 9 domes deputāti un jebkuriem 3 no viņiem bija tiesības sasaukt ārkārtas domes sēdi un virzīt savu domes priekšsēdētāja un vietnieka kandidātu. Līdz šim bija viens mēģinājums, kurš nebija sekmīgs. Par cik vēlētāju apvienība “Mūsu cilvēkiem” jau sākumā pauda savu nostāju, palika 5 iespējas, kuras pārējie deputāti neizmatoja. 2021. gada 1. aprīļa vēstulē izteiktajam aicinājumam nav norādīts saprotams termiņš un nav pagājis mēnesis atbildes sniegšanai.

Pašvaldības darbs nekādā veidā netiek kavēts. Domes lēmumi, iedzīvotāju, uzņēmēju un pašvaldības interesēs ārkārtas sēdēs tiek pieņemti savlaicīgāk kā iepriekš bez nevajadzīgām un apmaksātām populistiskām diskusijām. Uz šo brīdi kvoruma trūkuma dēļ un šaubām par lēmumprojektu tiesiskumu vai atbilstību faktiskajam stāvoklim nav izskatīti 3 sagatavoti lēmumprojekti. Šobrīd tiek noskaidroti apstākļi un nepieciešamības gadījumā varam sniegt papildus informāciju. Dundagas novada pašvaldības valsts tiesībām administratīvi teritoriālas reformas rezultātā apvienojamo pašvaldību finanšu komisijas darbā ir tikai simboliska nozīme, jo tās ir proporcionālas izveidojamā novada dominējošam iedzīvotāju skaitam un Nacionālās apvienības politiskai ietekmei komisijā. Domes lēmumprojekti tiek izskatīti domes ārkārtas sēdēs, apejot finanšu komitejas formālo soli, samazinot lēmumu pieņemšanas laiku, ietaupot finanšu līdzekļus. Ja ārkārtas domes sēdēs pieņemtie lēmumi bez finanšu komitejas ir pretlikumīgi, lūdzu rosīniet to atcelšanu. Domes dēļ darbi pašvaldībā nekavējas, bet, gan gluži pretēji, domes lēmumi pašvaldības darba nodrošināšanai tiek pieņemti savlaicīgāk nekā iepriekš. Laikā kopš dome strādā bez priekšsēdētāja plānoto 2 sēžu vietā ir notikušas 10 domes sēdes, izskatot 81 sagatavoto lēmumprojektu. Bez tam VARAM adresētajās vēstulēs no citām personām esam lasījuši maldinošus, populistiskus un pretrunīgus priekšvēlēšanu apgalvojumus bez tiesiskiem un faktiski pamatotiem piemēriem, kaut vai to, ka domes darbu vada gan kāds deputāts, gan izpilddirektore. Šis pieņēmums neatbilst patiesībai, jo izpilddirektore nepieciešamības gadījumā informē visus deputātus par izskatāmajiem lēmumprojektiem un deputāti pēc savas attieksmes vai iespējas rosina domes ārkārtas sēdes sasaukšanu un atbilstoši normatīviem vada to norisi. Visiem 9 domes deputātiem ir bijusi iespēja sekot līdzi sagatavotajiem lēmumprojektiem. Tāpat kā 3 no 9 ir bijusi iespēja sasaukt ārkārtas domes sēdi konkrētu jautājumu risināšanai. Domes priekšsēdētāja neesamība ir bijusi mazāk kavējoša nekā atsevišķu deputātu nepiedalīšanās domes darbā. Šobrīd, kad paredzēta deputātu nomaina atkārtoti izvērtēsim nepieciešamību un iespējas ievēlēt domes vadību. Šo vēstuli nosūtīsim arī VARAM, to parakstīja Aldis Felts, Gunārs Kristiņš, Jānis Mauriņš, Zane Tālberga un Regīna Rūmniece.

Zane Tālberga: Jautājums, vai ir vēl aktuāla un apspriežama domes priekšsēdētāja ievēlēšana zinot, ka ir palicis viens saraksts, un tas ir mūsējais, un no kura, ja arī piekristu, nav iespējams atlasīt visus nepieciešamos 9 deputātus. Pārējie deputātu kandidāti no atlikušajiem deputātu kandidātu sarakstiem ir uzrakstījuši iesniegumus par attieksanos pieņemt deputāta pilnvaras. Tātad, vai ir apspriežams jautājums par domes priekšsēdētāja ievēlēšanu un vai ir jēga VARAM noteiktajam termiņam – 2021. gada 26. aprīlim.

Ministrs: VARAM ir bijusi komunikācija ar Centrālo vēlēšanu komisiju un ir noteikta skaidra procedūra, kādā veidā pie deputātu neesamības konkrētā sarakstā no citiem sarakstiem tiek noteikti nākamie deputātu kandidāti, kuri ieņem domes deputāta vietu. Jebkurā gadījumā no 9 domes deputātiem, ievēlot priekšsēdētāju, par kuru, es ceru, Jūs vienosities līdz 2021. gada 26. aprīlim ir nepieciešams balsu vairākums. Un šajā gadījumā ar 5 deputātiem pietiek, lai vienotos par domes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku.

Attiecībā uz Rūmnieces kundzes komentēto par termiņiem, ka VARAM 2021. gada 1. aprīlī sūtīja vēstuli, kurā vērsa uzmanību uz priekšsēdētāja ievēlēšanu, un atbilde joprojām nav sniegta, vēlos atkārtoti uzsvērt, ka galīgais termiņš atbilstoši likumam “Par pašvaldībām” bija 2021. gada 28. marts, līdz kuram vajadzēja ievēlēt domes priekšsēdētāju. Normatīvajos aktos ir noteikta atbildības un kārtība, kāpēc un kāda loma ir domes politiskajai vadībai un kādu atbildību tā nes. Mēs dzīvojam tiesiskā valstī un nevar ignorēt to, kas ir uzrakstīts likumos, pat ja šeit ir kādas procedūras, kas kaut kādā brīdī ir ātrākas. Tās, kas prevalē pār visu, ir sabiedrības intereses. Ja, izlaižot domes komitejas sēdi var ātrāk pieņemt lēmumu, tas neizslēdz iespēju un tādu situāciju, kad sabiedrībai ir bijusi pilnvērtīga iespēja un tiesības iepazīties ar domes pieņemtajiem lēmumiem. Likumā skaidri noteiktā kārtība ir tiesiskais ietvars, uz ko var paļauties gan pašvaldība, gan iedzīvotāji, kas deputātiem ir uzticējuši varu.

Ize Oša: Likums “Par pašvaldībām” skaidri nosaka to, kā strādā dome, kāda ir domes ekskluzīvā kompetence, kādi ir priekšsēdētāja pienākumi, atbildība un arī to, kādos jautājumos domi var pārstāvēt tikai priekšsēdētājs. Šie nav otršķirīgi jautājumi. Ministra pieminētais piemērs par pārstāvību apvienojamo pašvaldību finanšu komisijā – šīs komisijas nav fikcija, šajās komisijās ir jāsaņem piekrišanas jebkuriem attīstības projektiem. Pie tām iespējām, kādas ir bijušas pērn un šogad gan ar aizdevumu programmu, gan ar grantu programmu, kas tikko valdībā ir apstiprināta, lai Dundaga pie šiem līdzekļiem tiktu un savas idejas varētu realizēt, ir nepieciešams minētās komisijas lēmums. Savukārt šajā komisijā pārstāvību var nodrošināt domes priekšsēdētājs. Nerunājot par citiem aspektiem, piemēram, par domes komiteju darbu. Finanšu komitejai ir nozīmīga loma domes darbā un jebkurā attīstības jautājumā. Uzdevumi finanšu komitejai ir precīzi noteikti likumā “Par pašvaldībām”. Un tikai pēc šo lēmumu izskatīšanas tos var nodot izskatīšanai domes sēdē. Ja runājam par domes darba organizāciju, tad darbam ir jānotiek kārtējās sēdēs, nevis ārkārtas sēdēs. Kārtējās sēdes ir laicīgi izsludināmas, attiecīgi ar dokumentu apjomu visi var laicīgi un pilnvērtīgi iepazīties. Ārkārtas sēdēm ir īsāki sasaukšanas termiņi, mazāks termiņš dokumentu izskatīšanai, un šie riski arī ir jāņem vērā. Lai arī VARAM vēstulēs šis aspekts nav norādīts, ir jāatzīmē, ka nedrīkst darbu organizēt pamatā ārkārtas sēdēs tādēļ, ka sabiedrībai un arī pašiem deputātiem būtu iespējas iepazīties ar plānotajiem domes lēmumiem. Tika minēts, ka ir izskatīti vairāk nekā 80 jautājumi, tad būtu vajadzīgi saprātīgs laiks, lai ar šiem jautājumiem pilnvērtīgi iepazītos un nepieciešamības gadījumā prasītu papildus informāciju. VARAM aicina līdz 2021. gada 26. aprīlim atrisināt situāciju, jo pretējā gadījumā VARAM rīcība, kā ministrs iezīmēja, ir skaidra.

Ministrs: Vēlreiz uzsveru, cik svarīgi, ka visas valsts amatpersonas, tostarp deputāti rūpējas par sabiedrības interešu ievērošanu un neliek zem sītienu uzticību, ko vēlētais deputātam ir devis. Jo dodoties uz vēlēšanām, izdarot izvēli, iedzīvotāji labā ticībā skaidri apzinās, ko viņi vēlas redzēt kā savus ideju realizētājus. Atkārtoti aicinu līdz 2021. gada 26. aprīlim vienoties un ievēlēt domes priekšsēdētāju, lai VARAM nav jāizmanto galējās pārraudzības metodes.

Sēde slēgta plkst. 14.29

Sēdes vadītājs
Protokols parakstīts (skatīt laika zīmogā)

Artūrs Toms Plešs

Protokolēja

Aigars Cibuļskis

Pielikumā: Sēdes dalībnieku saraksts, datne “VARAM_sedes_dalibnieki_210421” 3 KB